

Таблиця 3. Характеристики масштабів зовнішньої трудової міграції, структури міграційних потоків і вагомості їх впливу на фінансово-економічні передумови соціального захисту населення України в період 2010–2013 рр.

Показник		В Україні загалом	У регіонах з найвищим рівнем міграційної активності
Чисельність трудових мігрантів	тис. осіб за даними вибіркового обстежень	1181,6	846,1
	% чисельності від економічно активного населення	5,93	20,28
	% чисельності зайнятих	6,54	22,38
	% чисельності безробітних	63,95	217,00
Обсяги грошових надходжень від мігрантів в Україну	млн доларів США в поточних цінах	6820,86	4884,168
	млн грн (за середнім обмінним курсом)	54326,41	38901,13
	% ВВП	4,0	20,22
	% споживчих видатків домогосподарств	5,72	27,95

Джерело: складено автором за даними [6].

ціональної економіки України з глобальним господарським середовищем. Безпосередньо такий вплив проявляється стосовно стану ринку праці; рівня доходів, статків і соціальної захищеності населення (особливо в прикордонних регіонах); масштабів заощаджень, які можуть бути використані для інвестицій у національну економіку; обсягів попиту на ринках споживчих благ; кон'юнктури валютного ринку. Опосередковано (через процеси обміну й поширення економічного досвіду) — стосовно норм і традицій економічної, зокрема підприємницької поведінки, ефективності економічного менеджменту, інтегрованості до міжнародних і глобальних ланцюжків створення вартості.

Наведені показники свідчать, що зовнішня трудова міграція виступає потужним компенсатором низького попиту на вітчизняному ринку праці та невідповідності структури останнього запитам економічно активного населення. Зокрема, якщо по Україні загалом трохи менше 6% економічно активного населення реалізує свій трудовий потенціал і забезпечує незалежне від соціальної політики уряду задоволення власних та родинних потреб, то в регіонах з найвищою інтенсивністю трудової міграції (Закарпатська, Чернівецька, Тернопільська, Івано-Франківська, Львівська, Волинська, Рівненська області) більше 20% економічно активних осіб повністю або частково зайняті за межами вітчизняної економіки. З точки зору резервів розширення зайнятості, контингент зовнішніх трудових мігрантів формує високомобільну групу потенційних працівників чисельністю близько 6,5% зайнятих в економіці України, а в межах регіонів з найвищою інтенсивністю трудової міграції потенціал розширення зайнятості за рахунок повернення трудових мігрантів